

Hazariska kvinnor utbildas till soldater i Afghanistan

Ockupationsmakten utnyttjar etniskt förtryckta grupper för att rekrytera kvinnliga soldater

I den officiella mediebilden om kriget i Afghanistan framhålls ofta kampen för kvinnors rättigheter. Men hur ser den svenska militära kampen för kvinnors rättigheter ut i praktiken? Vilka kvinnor är det man aktiverar och i vilka syften?

I praktiken utnyttjar ockupationsmakterna etniskt förtryckta grupper för att rekrytera kvinnliga soldater. I ett land där kvinnors rättigheter har låg status; blir det svårt att rekrytera kvinnor som soldater. Men det finns ändå en del skillnader i synen på kvinnors rättigheter bland olika grupper i Afghanistan. Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap beskriver på sin hemsida säkerhetspolitik.se: *"Den stränga tolkning av islam som talibanerna /.../ bekänner sig till har rötter inte bara i Koranen utan också i ålderdomliga pashtunska traditioner. Tadzjikerna har inte samma traditioner, och tadjjikiska kvinnor har i regel inte använt burka, /.../ Bland de shii-*

tiska hazarerna är kvinnornas ställning också något bättre."

För att överhuvudtaget få några som ställer upp som kvinnliga soldater riskerar Sverige att spela på gamla etniska fördomar mellan grupperna. På Forsvarsmaktens hemsida skriver man om militärutbildningen av kvinnor: *"Annars är de flesta elever hazarer. Hazarerna har varit en förtryckt folkgrupp i Afghanistan sedan slutet av 1800-talet och blir fortfarande ofta diskriminerade. De har svårt att få jobb inom offentlig förvaltning och för många är en militär karriär det enda alternativet."*

Döljer sin syssla

Oavsett om man direkt eller indirekt använder etniska fördomar – så riskerar resultatet ändå att bli en ökad splittring mellan folkgrupperna. Den militära utbildningen har ingen hög status bland de hazariska kvinnorna. Ofta döljer de kvinnliga afghanska soldaterna sin militära syssla även för den egna familjen. Forsvarsmakten skriver: *"Få har vågat berätta för sina familjer vad de gör. Istället säger de att*

de undervisar i läs- och skrivkunnet."

Men varför utbildar då den svenska militären afghanska kvinnor? Mycket handlar om att kunna visitera andra kvinnor och gå in och undersöka i hemmen: Den svenska militären beskriver själv nyttan med kvinnliga afghanska soldater: *"...(M)ed kvinnliga soldater med i gruppen kan man få ut mer av operationerna eftersom man nu har möjlighet att söka alla byggnader, visitera även kvinnor och prata med hela befolkningen."*

Det här illustrerar problemet med att blanda ihop en biståndsinsats, som att hjälpa Afghanistans kvinnor, med den rent militära operationen att kontrollera ett ockuperat område. Risken är att helt legitim civil hjälp till kvinnor råkar i vanrykte genom att kvinnliga soldater bidrar till en skärpt granskning av medborgarna. Vi får inte heller glömma att Afghanistan är en diktatur med omfattande korrupktion. Att Sverige ger en sådan regering utökade verktyg kan rent av motverka en demokratisering.

Olof Rydström